

Deze zaak komt ons daarom voor uitgemaakt te zijn."

Dr. Kuyper heeft de vraag misverstaan. De vrager bedoelde niet, dat een synodaal classicaal bestuur moest opgewekt worden de reformatie ter hand te nemen — neen, hij vroeg, of, wanneer op een bepaalde plaats gemeentelieden krachtens het ambt der geloovigen de reformatie ter hand wilden nemen, zij dat mochten doen zonder de doleerende classis er in te kennen, indien er zoo'n classis reeds was gevormd.

De vrager klopt daarom opnieuw bij Dr. Kuyper aan. En wel als volgt. („De Herant" No. 532):

„De inzender van een vorige maal zegt, dat wij zijn vraag misverstonden, en vraagt op dien grond nader antwoord.

Hij schrijft:

Zeer geachte redactie!

De beantwoording mijner vraag in No. 531 van uw blad noopt mij, u nog eens lastig te vallen.

Blijkens o.a. mijn formulering: „Nu er Gereformeerde classes zijn", bedoelde ik niet de classikale besturen, maar de classes der doleerende kerken; ongerijmd ware natuurlijk de vraag, waarom zij niet bij de genootschapsbesturen kerkeraden zouden aanklagen wegens trouwaan dat genootschap.

De vraag, waarvan ik — met dankzegging voor de welwillende beantwoording, zelfs der ongerijmdheid, in No. 531 besproken — in het belang van recht en zuiverheid van verhouding nogmaals de beantwoording in uw blad van u verzoeken moet, is dus deze:

Moet niet, wanneer door een „synodalen" kerkeraad alle aanspraak tot „reformatie" definitief is afgeslagen, door de aanvragers zulk een kerkeraad bij de classe der „doleerende kerken", waartoe hun kerk huns inziens behoort, worden aangeklaagd? En moet niet met het optreden van een consultant en het kiezen van kerkeradsleden gewacht worden door deze aanvragers, totdat deze classe tot „reformatie" heeft aangevraagd, is afgewezen (of zonder antwoord gelaten), en heeft geschorst of ontzet?

Men vergeve ons dit misverstand.

Daar de vraag kwam van iemand, die nog onder een Synodale genootschapsclasse leeft, meenden we zijn vraag zoo te moeten opvatten.

Beter ingelicht antwoorden we hem gaarne, dat ons de opmerking volkomen juist dunkt; en dat het een bepaalde fout zou zijn, zoo eenige kerk handelde buiten de Classis om.

Ook het denkbeeld, dat de Classis zulk een kerkeraad aanname, ondersteunen we gaarne.

Voor schorsen of ontzetten daarentegen zouden we niet zijn, omdat o.i. het verschil van kerkenorde dit belet¹⁾.

Dat is dus kort en krachtig Kuypers meening. De Synodale kerkenorde laat dat schorsen en afzetten toe, maar de Dordtsche kerkenorde belet dit.

Wel een Kerkeraad aanmanen.

Niet schorsen of ontzetten.

En dat zelfs bij de ergste zonde, die een Kerkeraad als Kerkeraad doen kan: het weigeren van de gehoorzaamheid aan den Koning der Kerk.

H.

C. V.

1) Onderstreeping van mij. — C. V.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

De Synode in Amerika wederom in zitting.

IV.

Over Correspondentie Kerken in N. A.

We hebben in een vorig artikel gewag gemaakt van het feit dat de Christian Reformed Church poogde correspondentie aan te knopen met de Chr. Geref. Kerk in Nederland, zonder zich uit te spreken over meningsverschillen, enz. betreffende de Gereformeerde Kerken met welke wij in correspondentie staan sedert vele, vele jaren. Maar — zoo vraagt men — hoe staat het erbij betreffende correspondentie met andere kerken in het zoo kerkenrijke Noord-Amerika? Wellicht interesseert het „Reformatie"-lezers om hier het een en ander over te lezen.

Jarenlang leefden we hier „op onszelf". We bedoelen als kerkengroep. Wel was er, heel vroeg in onze historie, een voorstel om te vereenigen met wat destijds heette de „Old School" Presbyterianen. Later was er een poging om samen te smelten met de zoogenaamde „Schotsche Kerk" — later bekend als de Vereenigde Presbyterische Kerk. Dat laatste was in de dagen van wijlen Dr. H. Beuker, in Nederland nog niet vergeten. De V. P. Kerk was zeer begerig om ons op te slokken. Dr. Beuker ontving een eerbewijs uit de hand van een der Scholen der groep. Men beweerde onzerzijds, dat is, een paar onzer leiders beweerden het, dat die V. P. Kerk op de onze geleek evenals twee erwten in één schil. Langzamerhand echter waren er aanwijzingen, dat dit toch wel overdreven werd voorgesteld. Het getuigenis b.v. tegen Geheime met Ede verbonden Genootschappen, vooral de Vrijmetselaargroep, werd niet meer luide gehoord. In den loop des tijds werd dit getuigenis zelfs op non-activiteit gezet. Ook omtrent de leer werd men verontrust. En zoo omtrent vasthouding aan Psalmgezang. Het begon langzamerhand tot ons bewust-

zijn door te dringen, dat alles niet zoo „kauscher" was als men eerst meende. Ten slotte deed eene Synode wat we anders als regel niet doen. Ze verwees de Unie-propositie naar de kerkeraden en classes. Voor toe- of afstemming. En zoo stierf zij een zachten dood.

Oogenschijnlijk méér-belovend, was een poging aangewend door den reeds genoemden Dr. Beuker — ten minste onder zijne inspiratie, om samen te smelten met het westelijk deel der Reformed Church. Kerkrechtelijk natuurlijk een onmogelijkheid. Men kan zoo maar niet in heusche onderhandeling treden met een integreerend deel eener kerkengroep. Ook al ging men „met vreugde" naar Holland om het zaakje eens te bespreken, in de oude Van Raalte Kerk, men keerde al spoedig met droefheid terug. Broeders die loyaal waren aan de pasgenoemde groep, lieten al spoedig merken, dat geen haar op hun hoofd erover dacht om „het Oosten" te verlaten. „Het Oosten" beteekent bij ons in Michigan, het oostelijk deel der Reformed Church, zoowat drie-vierde of twee-derde deel der groep uitmakend. En zoo kwam er niets van deze unie-poging. Ter contrarie, toen de Reformed Church later een voorstel deed van „church comity", d.w.z. zekere regelingen van samenwerking en onderlinge raadpleging op het terrein der Inwendige Zending, wees men het zelfs van de hand. En zoo — om dit nog eens te noemen — „leefden wij hier op onszelf".

Tot omtrent het einde der vorige eeuw. Toen, onder den invloed van Dr. A. Kuyper, begon men hier wat te gevoelen het ecumenisch karakter des Christendoms. Vooral Dr. Bavincks boek over de Katholiceit der Kerk maakte hier diepen indruk. En zoo kwam er een voorstel voor de Synode van 1900 om te pogen kerkelijke correspondentie aan te knopen met de volgende kerken in ons land. Allereerst met de Gereformeerde Kerk in Amerika, door ons als regel genoemd met den populair naam: Dutch Reformed. Verder met de Vereenigde Presbyterische Kerk, alreeds door ons, eenigermate althans, beschreven. Zij werd in 1858 gevormd door de Unie van twee groepen, beiden van Schotschen oorsprong. Verder met drie andere kerken, evenzeer van Schotsche afkomst. Zij zijn de Synode der Reformed Presbyterian Church, de Generale Synode der Reformed Presby. Church, en de Associate Presbyterian Church.

Om het met korte woorden aan te geven: de „Synode" bovengenoemd is de meest strikte onder de Presbyterianen. Gewoonlijk worden haar leden Covenanters genoemd. Ze verbieden o.a. aan de kerkleden om hun burgerlijk stemrecht uit te oefenen, of een politiek ambt waar te nemen. Waarom toch? zal men in Nederland vragen. Eenvoudig hierom, dat onze Nationale Constitutie niet den Christus erkent als het Hoofd onzer natie. De Generale Synode, Reformed Presbyterian, is minder strikt. Ze laat hare leden toe, om te stemmen en politieke ambten te vervullen. Beide groepen groeien niet, helaas. Vooral de laatstgenoemde is stervend. Dat past nog veel meer op de Associate Presbyterian Kerk. Ze is erg klein. En — krimpt steeds meer in. Vooral de jonge lieden verlaten deze drie groepen. Wat wellicht het resultaat is van het ontberen van christelijk onderwijs, ofschoon ook andere factoren genoemd moesten worden, zoo men op de zaak inging.

Op de vorige Synode (1937) kwam een tentatief verzoek in van den moderator, d.i. den Voorzitter der Algemeene Synode, der Zuidelijke Presbyterische Kerk. Een paar van de zonen onzer Kerk dienen daarin als predikanten. Wellicht zullen anderen volgen. Van gewone correspondentie zal echter wel niets komen. Allereerst, omdat er zoo'n geographische afstand bestaat tusschen deze en onze Kerk. Reeds jaren geleden werd dit genoemd als iets dat in den weg stond aan correspondentie. Maar nu pas komt er een obstructie van veel grooter omvang. Een onoverkomelijk bezwaar zelfs. Wat is dat? De vrees dat men niet meer zoo vast staat als vroeger in de leer. Dat bleek o.a. uit een voorstel om uit de aloude Belijdenis te lichten wat wij als Gereformeerden het hart der Kerk noemen — de leer der Predestinatie. Iets dat ons tot groote droefheid stemt. Want de Zuidelijke Kerk was wel een der zuiverste kerken in ons land.

Volgens de „Presbyterian" van 16 Juni ging de voorgestelde revisie van Kapittel III gelukkig niet door. En de woorden blijven staan evenals te voren. Ook de voorgestelde weder-aansluiting aan de „Federal Council", die tegenwoordig helaas onder onrechtzinnige leiding is, ging niet door. De Noordelijke Presbyterische Kerk heeft voorgesteld, heel dat genoemde Kapittel in anderen vorm te gieten. Erger afwijking dus. Toch gevoelen we ons niet geheel gerust omtrent de Zuidelijke Kerk.

Op de Synode van 1938 kwam een schrijven ter sprake omtrent eene andere en wel kleinere groep in ons land. Een jongere, doch blijkbaar energieke groep. We bedoelen wat zich aandient als Magyar Reformed Church, d.i. Hongaarsche Gereformeerde Kerk.

Alreeds lang geleden waren er in ons land Hongaarsche Gereformeerde Kerken. De meesten sloten zich aan bij de Duitse Gereformeerde Kerk. Anderen bij de Episcopalen.

Toen kwam er een edelman uit Hongarije, die de meesten der predikanten overreedde om eene Hongaarsche Kerk te organiseren. Gesteund door de Moederkerk. Toen de Wereldoorlog de Kerk in Hongarije tot ellende bracht, hield die steun op. Wat allerlei ongelukkige toestanden veroorzaakte in menige pastorie. Sommige leeraars keerden met hunne Kerken terug tot de Kerken waaraan ze vroeger verbonden waren. Echter niet allen. En zoo ontstond er in de laatste jaren, of wellicht zou men beter zeggen — zoo stond wederom op — de Magyar Reformed Church. Ze telt 18 gemeenten, waarvan enkelen tamelijk sterk. Met een ledental van 10.000.

We zullen wat meer informatie omtrent die groep inwinnen en als de „Reformatie"-redactie het op prijs zou stellen¹⁾, zullen we gaarne wat meer omtrent haar mededeelen. Ook het een en ander over andere „Kerken" in ons land.

HENRY BEETS.

1) Gaarne. Redactie.

PERSSCHOUW

Vóór en tegen geheime synodes. (II.)

We beloofden verleden week het vervolg te geven van de discussie over geheime synodes, gelijk deze in de kringen der Waldenzen de aandacht trekken. Aan deze belofte voldoende, laten we nu eerst nog een vóórstander aan het woord. In hetzelfde nummer toch van „L'Echo des Vallées" (17 Dec. 1937) geeft de redactie nog aan een tweeden inzender het woord. De redactie schrijft:

Over hetzelfde onderwerp ontvangen wij een correspondentie van Ds Ermanus Rostan. Daar zij ongeveer dezelfde denkbeelden behelst als die welke men vindt uitgesproken in boven aangehaalden brief, publiceren wij daarvan slechts het einde. — Redactie.

Ds Rostan merkt dan zelf op:

.... Men spreekt dikwijls over de rechten van het Waldenzisch publiek; het heeft ongetwijfeld rechten; het heeft het recht de synodale zittingen bij te wonen tenzij het Moderamen der Synode anders bepaalt; onze kerkorde laat het toe; ook is gezegd dat de belastingbetaler het recht heeft te weten wat geschiedt in die zaal van het Waldenzische Huis... hoewel, o.i., zulk een recht niet verregen behoort te worden door middel van geld. Natuurlijk heeft het publiek dat zich verdringt in de zalen van het Waldenzische Huis zeer veel rechten, maar waarom wordt niet gezegd, dat het ook plichten heeft? Den plicht, bij voorbeeld, om de zittingen bij te wonen met een wezenlijke belangstelling voor het werk Gods, dat vervuld wordt door de Kerk, en met meer ernst dan men soms ziet; den plicht niet door luidruchtige betoogingen tusschen beide te komen in een discussie, die op zich zelf reeds opgewonden genoeg is; den plicht niet steeds gereed te staan de onvolmaaktheden der Kerk te oordeelen, maar veeleer ze te begrijpen; den plicht om niet rechts en links onvoorzichtig rond te strooien, wat ter Synode gezegd en gedaan wordt; den plicht om veeleer belang te stellen in de betwiste vraagstukken dan in de afzonderlijke personen die er over redetwisten... en nog andere plichten. Als het dus een recht is de Synode bij te wonen, brengt dit ook een zekere verantwoordelijkheid met zich.

Van allen die de toelating van het publiek tot de Synode eischen, en van het gehele publiek dat er bij tegenwoordig is en verklaart dat juist dat een manier is om liefde en belangstelling voor de Kerk te betuigen, zouden wij verlangen dat zij gedurende de rest van het jaar die zelfde liefde ook weten te bewijzen jegens hun plaatselijke (particuliere) Kerk, en daarnaast over voor het geregeld bezoek van de godsdienstoefening, voor de medewerking met den predikant, voor de bijdragen, voor het werk van het getuigen dat ieder christen moet vervullen. Laat het niet gebeuren, zooals dat soms het geval is, dat men de zittingen der Synode bijwoont om er aangenaam den tijd door te brengen, uit nieuwsgierigheid, om te babbelen, ik zou bijna zeggen om een voorstelling te zien die traditioneel is geworden in de eerste week van September voor een zekere categorie menschen.

Er bestaat in dezen, zooals in zooveel andere quaesties, het voor en het tegen; laten wij trachten met een geest van wijsheid en voorzichtigheid ten opzichte van de Kerk en met een geest van vertrouwen jegens het publiek te handelen. En het komt ons voor dat onze Kerkorde niet beknót zal worden indien er ter Synode nog publieke en geheime zittingen zullen zijn; integendeel, wij zullen ons slechts houden aan de artikelen 76 en 77 van onze Reglementen.

Ook deze auteur is dus geen onbezwaard voorstander van openbare zittingen. Toch legt hij, zijns ondanks, den vinger bij een wondplek, die het kerkelijk leven licht ontsiert, als de zittingen geheim zijn. Indien er toch onware verhaaltjes de ronde doen, wanneer de zittingen openbaar zijn, hoeveel te meer bestaat het gevaar daarvan, in geval ze geheim zijn? Van nabij hebben we krasse staaltjes vernomen van allerlei onware verhaaltjes, waarop het volk of een bepaalde kring onthand wordt door lieden, die het uit de tweede of derde, soms echter ook uit de eerste hand hebben. En naast deze zonde van verhalen omtrent wat niet gebeurd is, staat dan de andere van verzwijging van wat wel gebeurd, maar den verhalen niet naar den zin is.

Evenwel, het verhaal inzake de Waldenzen, is nog niet uit. We gaan volgende week verder.